- Lire le texte, épeler puis lire.

- Identifier les particules et leurs fonctions.

༄༅། །སྤྱན་རས་གཟིགས་བསྒོམ་བཟླས་ནི། དང་པོ་སྐྱོར་བ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ནི།

1) སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །

2) བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

3) བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

4) འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག

ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལྷ་སྒོམ་པ་ནི། །

5) བདག་སོགས་མཁའ་ཁྱབ་སེམས་ཅན་གྱི། །

6) སྤྱི་གཙུག་པད་དཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་། །

7) ཧྲཱིཿལས་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས། །

8) དཀར་གསལ་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྡན་འཕྲོ། །

9) མཛེས་འཛུམ་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས། །

10) ཕྱག་བཞིའི་དང་པོ་ཐལ་སྦྱར་མཛད། །

11) འོག་གཉིས་ཤེལ་ཕྲེང་པད་དཀར་བསྣམས། །

12) དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས།

- *Comprendre l'organisation des groupes de mots.*

༄༅། །སྤྱན་རས་གཟིགས་བསྒོམ་བཟླས་ནི། དང་པོ་སྦྱོར་བ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ནི།

1) སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །

2) བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

3) བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

4) འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག

ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལྷ་སྒོམ་པ་ནི། །

5) བདག་སོགས་མཁའ་ཁྱབ་སེམས་ཅན་གྱི། །

6) སྤྱི་གཙུག་པད་དཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་། །

7) ཧྲཱིཿལས་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས། །

8) དཀར་གསལ་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྡན་འཕྲོ། །

9) མཛེས་འཛུམ་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས། །

10) ཕྱག་བཞིའི་དང་པོ་ཐལ་སྦྱར་མཛད། །

11) འོག་གཉིས་ཤེལ་ཕྲེང་པད་དཀར་བསྣམས། །

12) དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས།

Petit point de grammaire

Dans le texte vu jusqu'ici, on trouve une forme habituelle pour exprimer un souhait:

འགྱུར་པར་ཤོག

Dans le Clair Miroir (une de nos références pour l'étude de la grammaire), on précise que cette forme est une forme du « jussif » (littéralement: invitation à faire une action).
Il y a deux cas de figures: 1) on utilise une forme verbale à l'impératif ou 2) on utilise une forme particulière quand il n'y a pas de forme impérative pour un verbe.
C'est le cas ici, car le verbe « accomplir » est ici une forme dite « indifférentiative ».

Les verbes sont soit volitifs soit non-volitifs. En en plus, ils se retrouvent dans deux catégories: 1) les différentiatifs et les indifférentiatifs. Pourquoi? Parce qu'une action est soit volontaire ou non-volontaire et l'agent est soit différent de l'action soit non-différent de l'action.

Exemples simples:

ངས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ je fais.

ང་འགྲོ་གི་ཡོད་ je vais.

Quand on utilise un verbe différentiatif, le sujet est marqué par la particule ergative (ou agentive). Donc: ངས་

Les verbes vus jusqu'ici

སྐྱོབ་པ་ > སྐྱབས་ protéger (vn-v et d: verbe non-volitif et différentiatif ou transitif).

C’est la racine du mot protection, refuge.

མཆི་བ་ aller (vv et i: verbe volitif et indifférentiatif)

བགྱིས་ passé du verbe བགྱིད་པ་ agir, faire (vv.d verbe volitif et différentiatif)

ཕན་པ་ assister, aider, apporter des bienfaits (vn-v.i)

འགྲུབ་པ་ être fait, être produit, s’accomplir (vn-n.i)

ཤོག forme impérative du verbe « aller » (vv.i). Utile pour former le jussif.

གཟིགས་པ་ regarder, voir (vv.d à l’honorifique)

འཕྲོ་བ་ émaner, irradier (vn-v.d)

འཛུམ་པ་ sourire (vv.i)

སྦྱོར་བ་ > སྦྱར་ joindre, connecter (vv.d)

མཛད་པ་ faire (vv.d) à l’honorifique

སྣོམ་པ་ > བསྣམས་ tenir (forme du passé) (vv.d)

རྒྱན་པ་ orner, décorer (vv.d)

སྤྲས་པ་ décorer, embellir (vv.d)